

HRČAK – JUČER, DANAS, SUTRA

SAVJET HRČKA

Dani e-infrastrukture, srce, 25.05.2016.

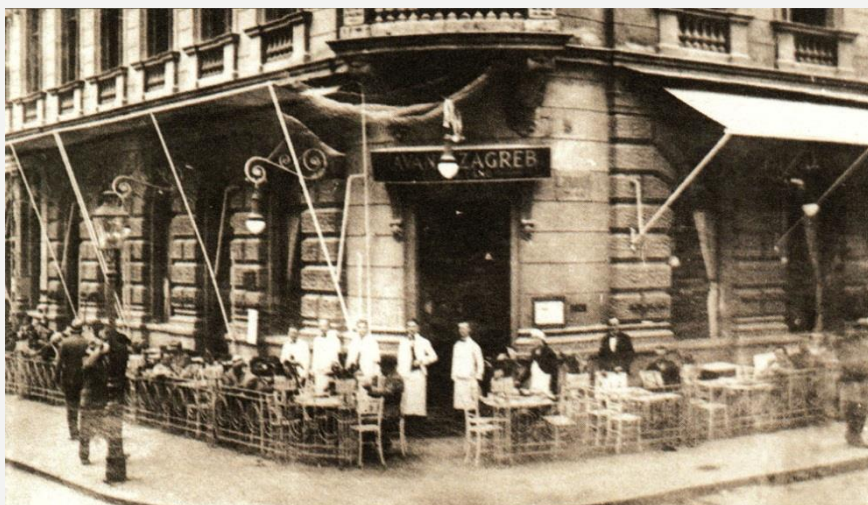
JUČER

BILO JE KAO JUČER...

HRČAK

POVJEST

- 2002 – nekoliko online časopisa
- 2005 – HRČAK prijedlog projekta
- 2006 – HRČAK javna objava

CILJEVI

- **zajednička infrastruktura** za online verzije (tiskanih) časopisa
- **jedinstvena točka pristupa** za sve hrvatske časopise u **otvorenom pristupu** (znanstvene, stručne i znanstveno-popularne)
- repozitorij **cjelovitih tekstova** radova opisanih detaljnim setom metapodataka
- **dijeljenje metapodataka (OAI-PMH)** – popularni repozitoriji, arhivi i baze podataka

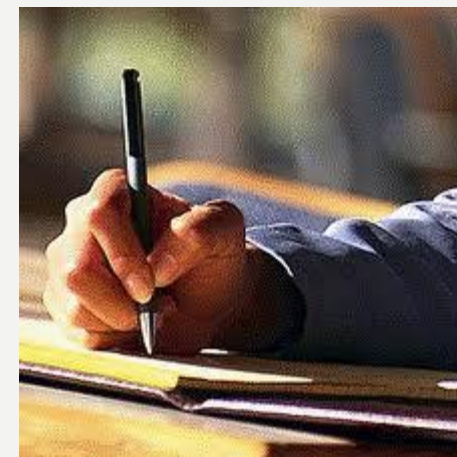
RJEŠENJE NEKIH OD PROBLEMA...

- slaba viljivost
- poteškoće u distribuciji i korištenju
- mali broj pretplata
- slaba posudba
- nedovoljne financije
- slaba infrastruktura (posebice ICT)
- slaba čitanost
- slaba citiranost
- mali utjecaj

ZAŠTO SU HRVATSKI ČASOPISI VAŽNI?

- štite izvrsnost lokalno relevantnih istraživanja (Leiden Manifesto);
- razvijaju terminologiju na hrvatskom jeziku;
- bliska suradnja urednika i autora, posebno važno za mlade znanstvenike;
- razvijanje uredničkih i izdavačkih vještina u digitalnom okruženju;
- smanjivanje jaza između znanosti i primjene u društvu i gospodarstvu;

ZAŠTO SU HRVATSKI ČASOPISI VAŽNI?

- pridonose razvoju istraživačke i akademske kulture – etička pitanja i znanstveni integritet;
- pridonose izgradnji reputacije lokalne znanstvene zajednice;
- pridonose razvoju šireg spektra prosudbenih kriterija, utjecaj znanosti ne odražava se samo kroz citate;
- niža cijena objavljivanja u odnosu na visoke Article Processing Charges (APC) velikih izdavačkih kuća;
- lagani pristup rezultatima znanstvenih istraživanja od strane lokalne zajednice (OA);
- sadržaj na hrvatskom jeziku više je prilagođen potrebama lokalne zajednice – nema jezičnih barijera;
- ...

DANAS

IMPRESIVNE BROJKE, NEDOVOLJNA
PODRŠKA, SLABA PROMOCIJA

BROJ ČASOPISA

- 414 časopisa (10 novih časopisa u 2016.)
- 354 aktivnih časopisa
- 17 časopisa koji nemaju ništa u Hrčku
- **228 časopisa sa 100% radova u otvorenom pristupu**
- 144 časopisa s više od 90% radova u otvorenom pristupu
- oko 25 časopisa koji nisu OA i nisu Hrčak časopisi
- 114 časopisa koji su objavili broj iz 2016.
- 296 časopisa koji su objavili broj u 2016. ili 2015.

INDEKSIRANOST

- 82 časopisa u DOAJ
- 50 časopisa u WoSCC
- prijave za ESCI (80tak časopisa)
- 130 aktivnih časopisa u Scopus
- SVI časopisi u Google Scholar
- SVI časopisi u OpenAIRE
- ...

KORIŠTENJE

- trenutna veličina repozitorija je 242 GB
- mjesečni promet 2.077,94 GB (oko 7 mil dokumenata)
- mesečno 1.100.000 posjeta (u okviru kojih je web-poslužitelj obradio ukupno 8.500.000 zahtjeva)

TOP 10 ČASOPISA PO KOLIČINI SADRŽAJA

1. Bogoslovska smotra (6328)
2. Mljekarstvo (3771)
3. Collegium Antropologicum (3358)
4. Politička misao (3320)
5. Acta stomatologica Croatica (2947)
6. CRKVA U SVIJETU (2864)
7. Obnovljeni život (2781)
8. Narodna umjetnost: hrvatski časopis za etnologiju i folkloristiku (2648)
9. Acta Clinica Croatica (2507)
10. Informatica Museologica (2334)

SUTRA

PUNO POSLA PRED NAMA

DODAVANJE ATRIBUTA (PRIJAVA, ADMIN SUČELJE, ČLANAK...)

- Naplaćuje li časopis i koliko?
- Postotak prihvaćenih radova
- Opis članka datum kad je stigao, i kada je objavljen
- Prosječno vrijeme od prijave rada do objave
- Podatak o indeksiranosti
- Uredništvo - ime, prezime, titula, ustanova, email adresa, uloga

BOLJA VIDLJIVOST

- rješavanje problema DOI, Handle i/ili drugih identifikatora

SURADNJA

- izgradnja i održavanje normativnih datoteka koje bi potom svi koristili
- napore uložiti u zajedništvo, ne isključivo u rješavanje lokalnog problema
- misliti na druge i dijeliti svoja znanja i iskustva
- ORGANIZACIJA, ODGOVORNOST, OTVORENOST
- suradnja, suradnja, suradnja

ŠIRENJE HRČKA?

- Druge zemlje
- Druge vrste publikacija (npr. zbornici)
- Hrčak kao *open source* ili druga vrsta softverskog paketa - globalni razvoj
-

TRENDOVI U IZDAVAŠTVU

- Podići kvalitetu postojećim sadržajima, OCR svih nepretražljivih PDF-ova, validacija PDF-a koja NE omogućava učitavanje nečitljivog PDF-a
- Omogućiti i podržati druge formate (PDF-A, XML, HTML, PS i dr.), semantičko označivanje radova, RDF
- Pohrana istraživačkih podataka uz rad (uskladiti s razvojem DABRA)
- Podrška naprednim trendovima u izdavaštvu (multimedija i drugo)
- Autorstvo (authorship) - opis doprinosa svakog autora na radu
- Otvorena recenzija

NOVI DIZAJN

- novi web sajt
- nove funkcionalnosti,
- novi prikaz radova
- nove početne stranice časopisa
- istaknute upute za autore, recenzente, etička pitanja (zajedničke radionice?)....

METRIKA I ALTMETRIJA

- rad s citatima (izdvajanje citata za potrebe lokalnih citatnih analiza)
- uvođenje različitih metrika i altmetrije - na razini časopisa, pojedinog rada i sl. (slično kao kod PLOS časopisa)
- isticanje postojećih statistika i uvođenje novih
- statistike pristupa uskladiti s COUNTER standardom – osiguravanje agregiranih statistika
- vizualizacije statistika

BOLJA SURADNJA S UREDNIŠTVIMA

- sustavna edukacija uredništva i autora (barem 4 radionice godišnje)
- češća druženja i diskusije (PUBMET? nešto drugo?)

BOLJA PROMOCIJA

- društvene mreže - izraditi profile - aktivirati se na Twitteru i FB i drugdje
- znatno bolja i svebuhvatnija promocija Hrčka, promatrati što rade komercijalni časopisi, te uspješni projekti kao SCIELO, društvene mreže kao ResearchGate i dr. – preuzeti dobre prakse

INTEROPERABILNOST

- ne samo izvan Hrvatske već i unutar Hrvatske
- uspostavljena interoperabilnost: Google Scholar, OpenAIRE itd.
- neophodna interoperabilnost među postojećim informacijskim servisima (CROSBİ, HRCAK, DABAR i dr.)

HVALA!

- slušateljima (vama!)
- Sveučilišnom računskom centru SRCE (Ljiljana Jertec, Draženko Celjak, Nino Katić, Miroslav Milinović)
- HRČAK Savjetu (Vesna Borić, Mirjana Pejić Bach, Sanja Potkornjak, Želimir Kurtanjek, Franjo Pehar, Bono Lučić, Aco Zrnić, Iva Melinščak Zlodi)

